

VERENIGINGSVERSLAGEN

NEDERLANDSCH TANDHEELKUNDIG GENOOTSCHAP

VERSLAG VAN DE 170E LEDENVERGADERING, OP 8 OCTOBER 1953, TE UTRECHT

Tijdens het wetenschappelijke gedeelte der bijeenkomst voerden de volgende sprekers het woord:

Dr. C h F. L. N o r d. Deze hield een causerie over de ervaringen van zijn reis naar het Midden-Oosten en Zuid-Afrika, in Mei van dit jaar. Voor bijzonderheden omtrent de inhoud zij de lezer verwezen naar het desbetreffende verslag in dit Tijdschrift (Afl. 6; pag. 505, 1953). Zijn indrukken over de door hem bezochte congressen en instituten samenvattend, vond spr. gelegenheid, het onderwysvraagstuk meer in het algemeen aan te roeren en dienaangaande enige critische opmerkingen te maken.

Mevr. M. M u n t e n d a m - I s e b r e e M o e n s sprak vervolgens over de behandeling van kleuters. Naar aanleiding van haar werkzaamheden aan een kleuterconsultatiebureau te Wassenaar beschikte zij over een aantal cijfers, die zij nader toelichtte. Hieruit bleek o.a. dat reeds in het tweede levensjaar bij een zeker percentage der onderzochte kinderen caries voorkwam. De eerlijkheid gebod spr. te bekennen, dat haar arbeid aan genoemd bureau niet gelijk te stellen was met tandheelkundige behandeling in de ruimere zin van het woord: veelal moest zij zich beperken tot het geven van adviezen aan moeders met betrekking tot voeding en hygiëne; bij zeer jonge patiëntjes werden bedreigde plaatsen met zilvernitraat en eugenol behandeld en voorts werden aangetaste elementen zo goed mogelijk geconserveerd met behulp van eenvoudige blijvende vullingen. Spr. gaf als haar overtuiging te kennen, dat het grootste belang van haar taak was gelegen in de opvoedende kracht, die er voor ouders en kinderen van uitging; ook legde zij de nadruk op de grote waarde van regelmatige controle van het melkgebit, te beginnen in het tweede levensjaar.

Uit de levendige discussie die op deze voordracht volgde, kwam duidelijk tot uiting de grote waardering, die de aanwezigen koesterden voor de pioniersarbeid van Mevrouw M u n t e n d a m, alsook voor de werkelijkheidszin, die zij daarbij aan den dag legde.

Ter inleiding van een demonstratie van modellen en apparaten voerde J. A. C. D u y z i n g s het woord over: „De begrensde mogelijkheden der orthodontie”. Spr. stelde in het licht hoe men ongeveer ten tijde van de eeuwwisseling begonnen was met pogingen, orde te scheppen in de chaos van therapeutische mogelijkheden, nl. door het ontwerpen van behandelingssystemen. (A n g l e, C a s e e n n a h e n v e l e a n d e r e n). Zonder de veelal grote verdiensten hiervan te miskennen, legde spr. de nadruk op de inherente gevaren: de starre dogmatiek, waartoe dergelijke systemen licht kunnen leiden, vooral wanneer zij — gelijk helaas niet zelden geschiedt — met fanatisme worden beleden. Lange tijd heeft men bovendien het zwaartepunt gelegd op de apparaten, zonder zich voldoende rekenschap te geven van het mechanisme volgens hetwelk de betrokken anomalieën een feit werden, nòch van het belang van vroegtijdige behandeling.

Geleidelijk is men echter meer aandacht gaan besteden aan hetgeen zich afspeelt tijdens de ontwikkeling en de groei, niet alleen van het gebit, doch ook van de aangrenzende beenpartijen. V a n L o o n was een van de eersten die het belang hiervan voor de orthodontische behandeling inzag.

Uitvoerig ging spr. in op het uitermate gecompliceerde krachtenspel, dat zich

tijdens het dynamische groeiproces ontplooit. Gezien de vele interne en eventueel erfelijke factoren die zich hierbij doen gelden en over het essentiële waarvan men nog zo weinig weet, is het begrijpelijk, dat men veelal niet kan nagaan, door welke storende invloeden een malpositie of een verkeerde kaakrelatie wordt veroorzaakt. Aan het groeipatroon kan men trouwens niets veranderen, hoogstens kan men in sommige gevallen de groeirichting (onderkaak) gunstig beïnvloeden.

Er zijn echter ook storende krachten, die men wél kent en als voornaamste hiervan, die zich bovendien al op zeer jeugdige leeftijd manifesteren, noemde spr. de slechte gewoonten, doorgaans gemakshalve met de term „duimzuigen” samengevat. Met kracht bepleitte spr. de onderdrukking van dit euvel, zodra het zich aandient. Aan bezwaren van psychologische aard zou men hierbij niet tegemoet mogen komen, want dan zou men uit het oog verliezen dat de tijdens het duimzuigen ontplooid (pathologische) krachten niet te vergelijken zijn met de physiologische tijdens het zuigen aan de moederborst, waarvan het duimzuigen als „Ersatz” wordt beschouwd. Integendeel — gelijk spr. aan de hand van afbeeldingen liet zien — kan het duimzuigen een in hoge mate schadelijke invloed uitoefenen, niet alleen op het gebit en de aangrenzende skeletdelen, doch zelfs op de wervelkolom en daarmee op de gehele lichaamshouding. Zo als caries wordt beschreven als de meest verspreide volksziekte, zo noemde spr. het duimzuigen de meest verbreide volksgewoonte, welkere schadelijke gevolgen niet te overzien zijn en die dus bij de bron dient te worden onderdrukt.

H. C o e b e r g h hield tenslotte een inleiding, getiteld „Röntgenperikelen”, gevolgd door een demonstratie van een aantal röntgenogrammen, waarbij hij in het bijzonder de aandacht vroeg voor de in Amerika tegenwoordig veelvuldig toegepaste „long-cone”-techniek (grote focus-film-afstand). Een desbetreffende publicatie kan t.z.t. worden tegemoet gezien.

Een enigszins feestelijk karakter werd aan deze 170e ledenbijeenkomst verleend door het feit, dat de Voorzitter, H. C o e b e r g h, tijdens de Huishoudelijke vergadering mededeling kon doen, dat coll. J. J. B a c k e r D i r k s met grote meerderheid van stemmen tot Erelid van het Genootschap was benoemd. Onder hartelijke bijval van alle aanwezigen overhandigde de Voorzitter aan B a c k e r D i r k s de bijbehorende oorkonde met een passend woord, waarbij hij gewag maakte van de grote verdiensten van het nieuwe erelid voor de Nederlandsche tandheelkunde in het algemeen en voor het Genootschap, dat hij verschillende jaren als bestuurslid, o.a. als voorzitter had gediend, in het bijzonder. De korte plechtigheid werd bijgewoond door Mevr. B a c k e r D i r k s en Mevr. B a c k e r D i r k s Jr, die hiertoe speciaal waren uitgenodigd.

Met algemene stemmen werd vervolgens besloten, een twaalfal, door bestuur en leden voorgestelde collegae, tot het lidmaatschap uit te nodigen.

J. B. V i s s e r, 2e secretaris